

לקבל, מזה הוסיפו ישראל חביבות ואור יותר פראוי.

ומה ששאלת על ידי מי התגלה אליהם - (בא ראח) סוד עליון הוא, והתגלה הדבר על ידך. התורה יצאה מסוד עליון, של ראש (קדוש) המלך הנסתר. פשהגיעה לזרוע שמאל (מימי), ראה הקדוש ברוך הוא באותה זרוע דם שמתרבה משם. אמר, צריך לברר וללבן זרוע זו, ואם לא נמך אותו דם רע, יפגם הכל. אכל צריך לברר מכאן כל פגם.

מה עשה? קרא לסמאל, ובא לפניו, ואמר לו: התרצה תורת. אמר: מה פתוב בה? אמר לו: לא תרצח. דלג הקדוש ברוך הוא למקום שצריך. אמר: חס ושלום, תורה זו שלך היא, ושליך תהיה. לא רוצה תורה זו. שב והתחנן לפניו. אמר: רבון העולם, אם אפה נותן לי אותה, כל שלטוני עובר, שחרי שלטוני על הרג הוא, וקרבות לא יהיו, ושלטוני על כוכב מאדים. אם כף הכל יתבטל מן העולם.

רבון העולם, קח תורתך, ולא יהיה לי חלק ונחלה בה. אבל אם נוח לפניך, הרי עם בני יעקב להם ראוייה. והוא חשב שלשון הרע אמר עליהם. וזהו זרח משעיר למו, משעיר ממש יצא לישראל אור. אמר סמאל: ודאי אם בני יעקב יקבלו את זה, יעברו מן העולם ולא ישלטו לעולמים. שב אליו כמה פעמים ואמר זה, ואמר לו: אפה בכור, ולך ראוייה. אמר לו: הרי לו בכורת, והרי מכרתיה לו, ואני הודיתי.

ישראל לעלמין. אתיב ליה כמה זמנין, ואמר דא, ואמר ליה אנת בוכרא, ולך אתחזי. אמר ליה, הא ליה בכירותא דילי, והא אודבן ליה, ואנא אודיתי.

לישראל מהר פארן, כמה דאמרו בני פארן, דלא בעו לקבלא, מהאי. אוסיפו ישראל חביבו ונהירו יתיר פדקא יאות.

ומה ששאלת על ידא דמאן אתגלי עלייהו. (הא חזי) רזא עלאה איהו, ואתגלי מלה על ידך. אורייתא נפקת מרזא עלאה, דרישא (ס"א קדישא) דמלכא סתימא, פד מטא לגבי דרועא שמאלא, (ס"א מינא) חמא קדשא בריך הוא בההוא דרועא, דמא בישא דהווי מתרפי מתפון. אמר, אצטריך לי לבררא וללבנא דרועא דא. ואי לא ימאיך ההוא דמא בישא, יפגים כלא. אבל אצטריך לבררא מהכא כל פגימו.

מה עבד. קרא לסמאל, ואתא קמיה, ואמר ליה תבעי אורייתא דילי. אמר, מה כתיב בה. אמר ליה, לא תרצח. דליג קדשא בריך הוא לאתר דאצטריך. אמר חס ושלום, אורייתא דא דילך היא, ודילך יהא, לא בעינא אורייתא דא. אתיב ואתחנן קמיה, אמר מאריה דעלמא, אי את יחבה לי, כל שלטנו דילי אתעבר, דהא שלטנו דילי על קטולא איהו, וקרבין לא יהון ושלטנו דילי על ככבא דמאדים, אי הכי כלא אתבטל מעלמא.

מאריה דעלמא, טול אורייתך, ולא יהא חולקא ואחסנא לי בה. אבל אי ניחא קמך, הא עמא בנוי דיעקב, לון אתחזי. ואיהו חשיב דהא דלטורא אמר עלייהו. ודא הוא זרח משעיר למו, משעיר ממש נפק נהורא לון לישראל. אמר סמאל ל ודאי, אי בנוי דיעקב יקבלון דא, יתעברון מעלמא, ולא ישלטון לעלמין. אתיב ליה כמה זמנין, ואמר דא, ואמר ליה אנת בוכרא, ולך אתחזי. אמר ליה, הא ליה בכירותא דילי, והא אודבן ליה, ואנא אודיתי.

אמר לו: הואיל ולא רצית שיהיה לך ביה חלק, תעבר ממה בפל. אמר: יפה. אמר לו: הואיל וכך, תן לי עצה איך אעשה שיקבלוה בני יעקב שאתה אומר. אמר לו: רבון העולם, צריך לשחד אותם. קח אור מאור חילות השמים ותן עליהם, ובזה יקבלוה, והרי שלי יהא בתחלה. הפשיט ממנו אור שפסה אותו, ונתן לו לתת להם לישראל, זהו שפתוב וזרח משעיר למו. משעיר ממש. זה סמא"ל, שפתוב (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו. למו - לישראל.

בין שבער זה והעביר דם רע מזרוע שמאל, חזר לזרוע ימין (שמאל). ראה בו גם כן. אמר: כן גם צריך לנקות מדם רע זרוע זו. קרא לרה"ב, אמר לו: התרצה תורתי? אמר לו: מה פתוב ביה? דלג לו ואמר: לא תנאף. אמר: אוי אם ירשה זו יוריש לי הקדוש ברוך הוא, ירשה רעה שיעבר ממני כל שלטוני בה, שהרי ברכת המים נטלתי, ברכת דגי הים, שפתוב (בראשית א) פרו ורבו וגו', וכתוב (שם ז) והפריתי אתו והרביתי אתו וגו', וכתוב (שם טז) והוא יהיה פרא אדם.

התחיל להתחנן לפני רבונו ואמר לו: רבון העולם, שני בנים יצאו מאברהם - הרי בני יצחק, תן להם, ולהם ראוייה. אמר לו: איני יכול, שאתה הבכור ולך ראוייה. התחיל להתחנן לפניו, ואמר: רבון העולם, בכורתי תהא שלו, ואור זה שירשתי על זה, קח ותן להם. וכך עשה. זהו שפתוב הופיע מהר פארן.

מה שונה שפסמא"ל פתוב וזרח, וברה"ב פתוב הופיע? אלא נטל באותו אור שהפשיט ממנו

אמר ליה הואיל ולא בעית למהוי לך ביה חולקא, אתעבר ממה בכלא. אמר יאות. אמר ליה, הואיל וכך, הב לי עיטא, איך אעביד דיקבלון לה בני דיעקב דאת אמר. אמר ליה מאריה דעלמא, אצטריך לשחדא לון, טול נהורא מנהירו דחילי שמיא, והב עלייהו, ובדא יקבלון לה, והא דילי יהא בקדמיתא. אפשיט מניה נהירו דחפיתא עליה, ויהב ליה, למיהב לון לישראל, הדא הוא דכתיב וזרח משעיר למו. משעיר ממש, דא סמא"ל. דכתיב (ויקרא טז) ונשא השעיר עליו. למו לישראל.

בין דביער דא, ואעבר דמא בישא מדרועא שמאלא, אהדר לדרועא ימינא (ס"א שמאלא) חמא ביה אוף הכי, אמר הכי נמי אצטריך לנקייה, מדמא בישא, דרועא דא. קרא לרה"ב אמר ליה, תבעי את אורייתא דילי. אמר ליה, מה כתיב ביה. דליג ליה, ואמר לא תנאף. אמר ווי אי ירותא דא יחסין לי קדשא בריך הוא, ירותא בישא, דיתעבר ביה כל שלטני, דהא ברכתא דמיא נטילנא, ברכתא דנוני ימא, דכתיב (בראשית א) פרו ורבו וגו'. וכתוב (בראשית ז) והפריתי אתו והרביתי אתו וגו'. וכתוב (בראשית יז) והוא יהיה פרא אדם.

שאר ליתחננא קמי מאריה, אמר ליה, מארי דעלמא, תרין בנין נפקנא מאברהם, הא בני דיצחק, הב לון, ולון אתחזי. אמר ליה, לא יכילנא, דאנת בוכרא, ולך אתחזי, שארי ליתחננא קמיה, ואמר מאריה דעלמא, בכירותא דילי יהא דיליה, והאי נהורא דאנא יריתנא על דא, טול והב לון, וכך עבד, הדא הוא דכתיב, (דברים לג) הופיע מהר פארן.

מאי שנא בסמא"ל פתוב וזרח, וברה"ב פתוב הופיע. אלא נטל בההוא

נהירו דאפשיט מניה סמא"ל, חרב וקטולא, לקטלא בדינא, ולקטלא כדקא יאות. הדא הוא דכתיב, (דברים לג) ואשר חרב גאותך. אף על גב דלא הוה דילך. ונטל בהווא ברכתא דאפשיט מניה רה"ב, זעיר, כמאן דאופע זעיר מברכתא דלהון, למעבד פריה ורביה. בגין פך הופיע מהר פארן, ולא פתיב וזרח. בין דנטל מתנן אלין לישראל, מאינון רברבנין שלטנין, אתא וקרא להו לכל (דף קצ"ג ע"א) רכבות קדש, דממנן על שאר עמין, ואתיבו ליה אוף הכי. ומכלהו קביל ונטיל מתנן, למיהב לון לישראל. לאסיא, דהוה ליה חד מאנא מליא מסמא דחיי, ונטיר ליה לבריה. בעא למיהב ליה לבריה, ההוא פליטון דסמא דחיי. אסיא הוה חפיים, אמר עבדין בישין אית בביתי, אי נדעון דאנא יהיב לברי נבזבזא דא, יבאיש בעינייהו, ויבעון לקטלא ליה.

מה עבד. נטל זעיר מסמא דמותא, ושווי אפתחא דמאנא, קרא לעבדוי, אמר לון, אתון מהימנן קדמי, תבעון ליהווא סמא. אמרו נחמי מאי הוא. נטלו למטעם, עד לא ארחו, בעו למימת, אמרו בלביהו, אי האי סמא יהיב לבריה, ודאי ימות ואנן גירת לרבוננא. אמרו קמיה, מרנא, סמא דא לא אתחזי אלא לברך, והא אגרא דפולחננא שבקנא גבך, זיל והב ליה לשוחדא, דיקבל סמא דא.

כך קדשא בריך הוא, הוא אסיא חפיים, ידע דאי יהיב אורייתא לישראל, עד לא אודע לון, בכל יומא הוה רדפין לון לישראל עלה, וקטלין לון. אבל עבד דא, ואינון יהבו ליה מתנן ונבזבזון, בגין דיקבלון לה. וכלהו קביל לון משה, למיהב להו

סמא"ל חרב ורג, להרג בדין ולהרג פראוי. זהו שכתוב (שם) ואשר חרב גאותך. אף על גב שלא היתה שלך. ונטל אותה ברכה שהפשיט ממנו רה"ב קצת, כמו שהופיע קצת מברכתם לעשות פריה ורביה. בגלל כך הופיע מהר פארן, ולא כתוב וזרח.

בין שנטל מתנות אלו לישראל מאותם שליטים גדולים, בא וקרא לכל אותם רכבות קדש שממנים על שאר העמים, והשיבו לו גם כן, ומכלם קבל ונטל מתנות לתת להם לישראל. לרופא שהיה לו פלי אחד מלא סם חיים ושקרו לבנו. רצה לתת לבנו את אותו פלי שמן אפרסמון של סם חיים. הרופא היה חכם, אמר: עבדים רעים יש בביתי, אם ידעו שאני נותן לבני אוצר זה, ירע בעיניהם וירצו להרגו. מה עשה? לקח קצת סם המות ונתן על פתח הכלי, קרא לעבדיו ואמר להם: אתם נאמנים לפני, התרצו את אותו הסם? אמרו: נראה מה זה. טרם הריחו רצו למות. אמרו בלבם: אם סם זה יתן לבנו, ודאי ימות, ואנו גירש את אדוננו. אמרו לפניו: מורנו, סם זה לא ראוי אלא לבנך, והרי שכר עבודתנו השארנו אצלך, לך ותן לו לשחד שיקבל סם זה.

כך הקדוש ברוך הוא, הוא רופא חכם, ידע שאם יתן תורה לישראל טרם שיודיע להם, בכל יום היו רודפים את ישראל עליה והורגים אותם. אבל עשה את זה, והם נתנו לו מתנות ואוצרות פדי שיקבלוהו, וכלם קבלם משה לתתם לישראל. זהו שכתוב (תהלים סח) עלית למרום שכית שכי

מתנן ונבזבזון, בגין דיקבלון לה. וכלהו קביל לון משה, למיהב להו

וגו'. ומשום זה ירשו ישראל את התורה בלי ערעור וכלי קטרוג כלל. ברוך הוא, ברוך שמו לעולם ולעולמי עולמים.

בא וראה, עדים של בני ישראל אלו מתנות ואוצרות שקבלו, ומשום זה לא היה שולט עליהם המות ולא צד האחר. ולא די להם שלקחו התורה בלי ערעור כלל, אלא שקבלו אוצרות ומתנות מכלם. פיון שחטאו מה כתוב? (שמות לב) ויתנצלו בני ישראל את עדים. הם מתנות באדם. מה נשאר מהם? אותו שבי, שכתוב עליה למרום שבית שבי וגו'.

הוסיפו וחסאו, מה כתוב? (במדבר כא) וישמע הפנעני מלך ערד. וכתוב וילחם בישראל וישב ממנו שבי. (ועם כל זה) וכל זמן שישראל שבים לאביהם שבשמים, אותם אוצרות (הכל) חוזרים אליהם ומתכפסים בהם, ולעתיד לבא הכל יחזר, שכתוב (דברים ל) ושבי ה' אלהיך את שבותך וגו'. מפאן והלאה אמר דברך.

אמר רבי יוסי, (שופטים ה) ה' בצאתך משעיר בצעדה אדם ארץ רעשה. בשעה שהקדוש ברוך הוא שב משעיר, שלא קבלו את התורה, ארץ רעשה וגו'. מה הטעם רעשה? משום שרצתה לחזר לתהו ובהו, שפך התנה הקדוש ברוך הוא בעולם: אם יקבלו בני ישראל את התורה - מוטב, ואם לא - יחזר העולם לתהו ובהו. פיון שראתה הארץ שהרי הזמין הקדוש ברוך הוא לכל העמים לקבל התורה ולא קבלו, ומכל העמים לא נשארו אלא ישראל לבדם, חשבה הארץ שישראל לא יקבלו כמותם, ומשום זה ארץ

וכגין כף ארץ רעשה. פיון

לישראל, הדיא הוא דכתיב, (תהלים סח) עליה למרום שבית שבי וגו'. וכגין כף ירתו ישראל אורייתא, בלא ערעורא, ובלא קטרוגא כלל. ברין הוא, ברין שמייה, לעולם ולעלמי עלמיא.

תא חזי, עדים דבני ישראל, אלין מתנן ונבזבזן דקבילו. וכגין כף, לא היה שליט עלייהו מותא, ולא סטרא אחרא, ולא די לון די נטלו אורייתא בלא ערעורא כלל, אלא דקבילו נבזבזן ומתנן מפלהו. פיון דחטו מה כתיב, (שמות לב) ויתנצלו בני ישראל את עדים. אינון (תהלים סח) מתנות באדם. מה אשתאר מנהון. ההוא שבי, דכתיב עליה למרום שבית שבי וגו'.

אוספו וחסו, מה כתיב (במדבר כא) וישמע הפנעני מלך ערד. וכתיב, וילחם בישראל וישב ממנו שבי (ועם כל זה) וכל זמן דישאר תבין לאבוהון דבשמאי, אינון נבזבזן (וכלא) יתהדר לגבייהו, ואתחפין ביה. ולזמנא דאתי, כלא יתהדר דכתיב, (דברים ל) ושבי ה' אלהיך את שבותך וגו'. מפאן ולהלאה אימא מילך.

אמר רבי יוסי, (שופטים ה) יי בצאתך משעיר בצעדה אדם ארץ רעשה. בשעתא דקודשא ברוך הוא תב משעיר, דלא קבילו אורייתא, ארץ רעשה וגו'. מאי טעמא רעשה. בגין דבעאת לאהדרא לתהו ובהו, דהכי אתני קדשא ברוך הוא בעלמא, אי יקבלון בני ישראל אורייתא, מוטב. ואם לאו, אהדר עלמא לתהו ובהו. פיון דחמאת ארעא, דהא אזמין קדשא ברוך הוא לכל עממיא דיקבלו אורייתא, ולא קבילו. ומכל עממיא לא אשתארו אלא ישראל בלחודדיהו, חשיבת ארעא, דישראל לא יקבלון כמותיהו,